Tema: Hrana in zdravje
Besedilo: Niko Grafenauer: Sladkosned *(vir: Niko Grafenauer, 1966: Pedenjped. Maribor: Obzorja.)*, Novo iz sveta *(prir. po PIL PLUS, junij 2005)*, Sladkarije *(prir. po CICIBAN, 2005)*
Cilji: Spoznavanje besedišča s področja hrane in higiene, spoznavanje sodobne slovenske poezije za otroke.
Starost: od 10 let naprej
Stopnja znanja: nadaljevalna stopnja
Avtorica: Zvonka Kajba
Opombe: Dejavnost je bila izvedena v Poletni šoli za otroke, Tolmin 2005.

Dejavnosti pred branjem besedil

- Učitelj učencem na kratko predstavi pesnika Nika Grafenauerja. Seznani jih tudi s tem, kdo je Pedenjped, in jim pokaže slikanici Pedenjped in Možbeseda Pedenjped.
- V pesmi N. Grafenauerja manjkajo rime. Učenci jih skušajo poiskati. Pesem preberejo in primerjajo svoje rime s pesnikovimi. Ugotovijo, o čem govori pesem.
- Učitelj vodi pogovor o tem, kaj kdo rad kupuje, kaj kdo rad je, kaj je zdravo, kaj ne, kako skrbeti za zdravje, ali so jedli kakšno eksotično hrano, če ne, ali bi jo morda poskusili …

Branje prvega besedila

- Učenci preberejo prispevek Novo iz sveta, ki govori o nenavadni restavraciji in hrani v njej in o Kitajcu, ki pije skozi nos.
- Z odgovori na vprašanja preverijo razumevanje besedila.
- Vsak učenec doda svoj komentar o novici.
- Učenci povedo, ali so tudi oni sladkosnedi in kaj imajo najraje. Učitelj jih spodbuja z vprašanji: Gledate reklame zanje po TV, časopisih, trgovinah? Kaj vas najbolj pritegne? Česa ne bi nikoli kupili? Zakaj ne?
- Učitelj naveže pogovor na žvečilne gumije in na reklamo, ki si jo bodo ogledali.

Branje drugega besedila

- Učenci preberejo reklamo za žvečilne gumije, se o njej pogovorijo in odgovorijo na vprašanja na učnem listu.
- Spoznajo, kaj je pregovor. Učenci naštejejo pregovore, ki jih poznajo in jih drug drugemu tudi pojasnijo.

Dejavnosti po branju

- Sličicam z izdelki iz časopisov in revij ali prospektov, ki jih vnaprej pripravi in razdeli učitelj, učenci dopišejo besedilo, s katerim ta izdelek predstavijo in ga na čim bolj duhovit način ponujajo potrošnikom. Vsak učenec dobi svojo sličico in napiše svojo reklamo.

Zapis pesmi

Niko Grafenauer: Sladkosned

V pedenjcarstvu umno vlada
visočanstvo Pedenjped.
Tam se toči limonada
in ponuja sladoled.

Torta, puding, čokolada,
vse leti v prepad brez dna.
V pedenjcarstvu je navada,
da se car ves dan sladka.

Kakor boben se napoka,
niti hip ni praznih ust.
Potlej se krivi in stoka,
v posteljo gre na dopust.

(Vir: Niko Grafenauer, 1966: Pedenjped. Maribor: Obzorja.)

Učni list 1

1. **Tiskarski škrat nikoli ne počiva. Tokrat je izbrisal nekatere besede. Pustil je le prve črke. Pomagaj pesniku poiskati rime.** *(Vir: Niko Grafenauer, 1966: Pedenjped. Maribor: Obzorja.)*

Niko Grafenauer: Sladkosned

V pedenjcarstvu umno vlada
visočanstvo Pedenjped.
Tam se toči l_____
in ponuja s_____.

Torta, puding, č_____,
vse leti v prepad brez dna.
V pedenjcarstvu je navada,
da se car ves dan s_____.

Kakor boben se n_____,
niti hip ni praznih u_____.
Potlej se krivi in stoka,
v posteljo gre na dopust.

1. **Preberi novice iz sveta.**

NOVO IZ SVETA

Nemčija

V Dresdnu je restavracija Espitas, kamor ne moreš brez rezervacije. Vzrok je novost na jedilniku: ocvrte ličinke s prilogo iz koruze in kaktusa. Lastnik Alexander Wolf si že dober mesec veselo mane roke in ponuja tudi ličinkast sladoled in koktajl. "Prvi na svetu smo, ki uvažamo ličinke. Odločil sem se kar tako – za šalo, uspeh pa je neverjeten. Redni gostje, ki se jim zdi jed odlična, so povedali prijateljem in znancem in oni svojim ... Reklama je šla od ust do ust, zdaj

pa ni moč dobiti proste mize!" Alexander že preučuje recept za mehiško specialiteto z mravljičnimi jajci in kobilicami na več načinov. No, ja.

Kitajska

Pri tunkanju vdihneš vodo skozi nos – ni prijetno. Tudi če piješ in ti prav takrat kdo pripoveduje šalo in bruhneš v krohot, da ti pijača (bognedaj, kokakola) pride v nos, ni prijetno. Ne bi več dolgovezili – le še ena kratka o gospodu Jinu Guolongu, ki je doma v Henanu na Kitajskem: kadar pije, redno pije skozi nos. Kozarec pomarančnega soka *ponosl/ja* v nekaj sekundah. Komentar?

2. **Odgovori na vprašanja.**

- Kaj privablja goste v restavracijo v Dresdnu?

_____

_____

- Kako se je odločil lastnik za tako novost v jedilniku?

_____

_____

- Kakšne posebnosti pripravljajo v restavraciji v prihodnje?

_____

_____

- Zakaj je gospod iz Kitajske poseben?

_____

_____

Učni list 2

Preberi reklamo in reši naloge.

Sladkarije!

Otroci jih imajo radi,

otroški zobje malo manj.

(Vir:Ciciban, 2005)

Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Tako pravi znani pregovor. Naše malčke moramo že v rani mladosti naučiti vse pozitivne navade, saj si jih bodo tako zapomnili vse življenje. Mednje sodi tudi primerna ustna higiena. V pomoč pri preprečevanju zobne gnilobe so nam poleg redne ustne higiene lahko tudi žvečilni gumiji brez sladkorja.

Naše malčke moramo zato navaditi na:

– čim redkejše uživanje sladkih prigrizkov in pijač med obroki,
– temeljito čiščenje zob zjutraj in zvečer s fluoridno zobno pasto,
– žvečenje žvečilnih gumijev brez sladkorja (Orbit za otroke s kalcijem) in
– redne preglede pri zobozdravniku.

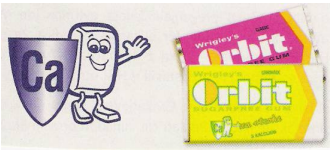

Žvečilni gumiji s kalcijem in brez dodanega sladkorja dokazano zvišujejo količino kalcija v slini.

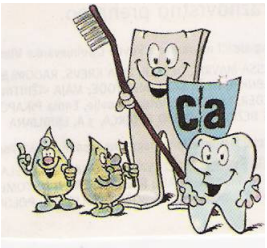

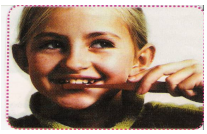

Učinkovito proti piškavim zobem

(Vir: Ciciban, 2005)

1. V reklami obkroži pregovor.

2. Kaj misliš, kaj pomeni pregovor?

_____

_____

3. Kaj lahko storimo za zdrave zobe?

_____

_____

_____

4. Kako ti skrbiš za svoje zobe?

_____

_____

_____